

RAADSVOORSTEL

DATUM	1 november 2021
ONDERWERP	Aanbiedingsbrief programmabegroting 2022
PORTEFEUILLEHOUDER	J. Houtenbos
PROGRAMMA	Programma I t/m 3
BELEIDSVELD	Algemene dekkingsmiddelen
ZAAKNUMMER	ZK21001789
DOCUMENTNUMMER	21.0011566

AANLEIDING Programmabegroting 2022

In deze tijd heerst veel onzekerheid vanwege de nog altijd voortdurende coronapandemie, en geeft ook de situatie vanuit de Rijksoverheid op verschillende vlakken weinig houvast. Ondanks deze onzekerheden kan het college u toch een sluitende begroting 2022 presenteren. De basis voor deze begroting is gelegd in het traject van de ombuigingen waar u als raad nauw bij betrokken bent geweest, en waarin ook onze inwoners hun inbreng hebben kunnen geven.

Deze begroting is de laatste die het college voorlegt aan deze gemeenteraad, vanwege de verkiezingen in maart 2022. Gezien het feit dat het collegeprogramma 2018-2022 vrijwel volledig is gerealiseerd, zijn de thema's en de realisatie daarvan in deze begroting achterwege gelaten.

Grote aandachtspunten zijn er wel degelijk, zowel in de buitenwereld als binnen onze organisatie. Zo zijn de opgaven in met name het fysieke domein omvangrijk. De wens voor woningbouw is groter en noodzakelijker dan ooit en ook op het gebied van duurzaamheid moeten de komende jaren de nodige stappen worden gezet. Beide thema's zullen ook in de nieuwe raadsperiode nog zeer relevant zijn en dus is een forse inzet op beide thema's noodzakelijk. Een grote onzekerheid binnen het sociaal domein is het effect van de coronacrisis, niet alleen op korte, maar ook op lange termijn. Ook de mogelijke financiële gevolgen van de herijking van het Gemeentefonds voor de gemeente Koggenland zijn nog niet duidelijk. In mei 2022 moet hier meer duidelijkheid over komen.

Onze ambtelijke organisatie is volop in ontwikkeling. Daarbij is het van belang dat de dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en het bestuur in kwalitatieve zin gecontinueerd wordt. Nog altijd breidt het takenpakket zich uit en neemt de complexiteit toe. De besluitvorming vanuit de Rijksoverheid blijft soms uit, waardoor onzekerheden ontstaan of blijven bestaan. Tegelijkertijd wil Koggenland als gemeente de komende jaren een aantrekkelijke werkgever blijven. De krapte op de arbeidsmarkt neemt verder toe en we zien veel vacatures ontstaan in omliggende gemeenten, die betere primaire arbeidsvoorwaarden kunnen bieden dan Koggenland. Tot nu toe lukt het ons om desondanks goede mensen aan ons te binden en om onze vacatures in te vullen. Dat willen we graag zo houden. Het behouden en versterken van de huidige cultuur, tezamen met de individuele ontwikkelingsmogelijkheden en een aantrekkelijke werkplek voor alle medewerkers zijn de basis om het verschil te maken. Daarbij gaat plaats- en tijdsafhankelijk werken de norm worden en ontwikkelt de organisatie zich door naar een meer hybride model.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Op 19 april 2021 heeft uw raad ombuigingen vastgesteld, waarmee de kaders voor de Begroting 2022 zijn gegeven. Aangegeven is welke investeringen en noodzakelijke budgetvragen in de begroting 2022 terug moeten komen. Daarnaast heeft u ombuigingen vastgesteld bestaande uit inkomstenverhogingen én verlaging van diverse uitgaven. Het totale pakket aan ombuigingen is verwerkt in de begroting 2022. In de paragraaf ombuigingen in de Begroting 2022 vindt u een overzicht van deze ombuigingen.

Nadat de ombuigingen in april 2021 waren vastgesteld, zijn er verschillende ontwikkelingen geweest. Ontwikkelingen op bestaand beleid hebben wij aan u voorgelegd via de Nazomernotitie 2021. De structurele doorwerking van de mutaties uit deze Nazomernotitie zijn verwerkt in de begroting 2022 en in het meerjarenperspectief.

Overige ontwikkelingen en nieuw beleid binnen de verschillende beleidsvelden worden toegelicht in de programmabegroting en paragrafen, waaronder de paragraaf Bedrijfsvoering, Grondbedrijf en Woningbedrijf.

Gebeurtenissen na september

Hieronder worden kort de drie gebeurtenissen na september toegelicht. Dit betreffen gebeurtenissen na opstelling van de Begroting 2022 de financiële effecten hiervan zijn nog niet verwerkt in de Begroting 2022. Deze gebeurtenissen worden via beslispunt 5 voorgesteld deze alsnog te verwerken in de Begroting 2022.

Effecten septembercirculaire

Op Prinsjesdag 2021 is de gemeentefondscirculaire ontvangen. In deze circulaire worden beleidsontwikkelingen en de financiële gevolgen voor het gemeentefonds toegelicht. Het gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente en elke wijziging in de gemeentefondsuitkering heeft effect op onze begrotingsruimte. Aangezien de septembercirculaire is ontvangen na het opstellen van de programmabegroting 2022 zijn de effecten nog niet verwerkt in de begroting 2022, maar zijn de financiële gevolgen opgenomen in de 1ste begrotingswijziging 2022.

Amendement OZB

Bij het raadsbesluit ombuigingen heeft uw raad ook een amendement aangenomen. Het amendement luidde: "Mocht in de komende periode sprake zijn van een voor Koggenland positieve ontwikkeling inzake de uitkering van het gemeentefonds en/of elke andere financiële meevaller tot € 235.000,-, dan verwerkt het college deze financiële meevaller in de begroting van 2022 in de vorm van het geheel of gedeeltelijk schrappen van de voorgestelde OZB-verhoging, naar gelang de hoogte van de financiële meevaller".

Nu blijkt via de septembercirculaire dat er structurele meevaller is vanuit het Gemeentefonds wordt voorgesteld uitvoering te geven aan het amendement. Het schrappen van de OZB-verhoging geeft een nadelig effect van € 235.000.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Formatie Woningbouw

Gehoord hebbende de wens van de raad tijdens de raadsvergadering van maandag 4 oktober 2021, nemen wij in deze begroting budget op om zo woningbouw te kunnen faciliteren. De roep om versnellen van aangekondigde en geplande plannen brengt extra kosten met zich mee. Niet alleen bij de voorbereidingen en de bouw zelf, maar ook voor extra kosten daarna. Te denken valt aan kosten voor extra plannen ruimtelijke ordening, groenvoorziening, onderhoud, openbare voorzieningen, etc. Om deze reden hebben wij € 400.000,- budget opgenomen voor projectleiders, medewerkers ruimtelijke ordening en onderhoudsmedewerkers. Gezien het volume van de extra wens tot woningbouw hebben wij dit bedrag als structureel aangemerkt.

Totaalbeeld wijzigingen na september

De gebeurtenissen na september geven per saldo de volgende wijzigingen ten opzichte van de Begroting 2022:

Gebeurtenissen na september:	2022	2023	2024	2025
Septembercirculaire	€ 1.077.750	€ 633.750	€ 630.750	€ 701.750
Amendement OZB	€ -235.000	€ -235.000	€ -235.000	€ -235.000
Formatie Woningbouw	€ -400.000	€ -400.000	€ -400.000	€ -400.000
Totaal	€ 442.750	€ -1.250	€ -4.250	€ 66.750
	voordeel	nadeel	nadeel	voordeel

Via beslispoint 5 wordt voorgesteld om bovenstaande financiële effecten toe te voegen en te verrekenen met de begrotingsruimte.

KADER Artikel 190 van de Gemeentewet.

- WIJ STELLEN VOOR
1. De Programmabegroting 2022 vast te stellen.
  2. De (investerings)kredieten in de Begroting 2022 ter beschikking te stellen
  3. De geactualiseerde grondexploitaties van Lijsbeth Tijs, Hofland II, Buitenplaats de Burgh, De Tuinen, Tuindersweijde-Zuid en Avenhorn-West vast te stellen.
  4. Het meerjarenperspectief 2022 – 2024 voor kennisgeving aan te nemen.
  5. De financiële effecten van de gebeurtenissen na september te verwerken als eerste begrotingswijziging 2022.

BEOOGD RESULTAAT De programmabegroting is een belangrijk instrument bij het uitoefenen van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad. Uw raad heeft een wettelijke rol in het begrotingsproces en de financiële keuzes die daarin gemaakt worden. Door de begroting vast te stellen geeft uw raad het college toestemming om geld uit te geven aan de afgesproken activiteiten.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

ONDERBOUWING Beslispunt 1: Vaststellen programmabegroting 2022

De programmabegroting 2022 is de vierde en tevens laatste begroting in de raadsperiode 2018 – 2022. Zoals u bekend is onze programmabegroting opgebouwd uit drie programma's. De programma's worden volgens de zogenaamde '4 W-vragen' opgebouwd.

1. Wat willen we bereiken?
2. Wat gaan we daarvoor doen?
3. Wat gaat het kosten?
4. Wie zijn onze samenwerkingspartners?

Met het vaststellen van de Programmabegroting 2022 geeft u als Gemeenteraad het college de opdracht om uitvoering te geven aan de Begroting en daarmee binnen de gestelde financiële kaders de activiteiten uit te voeren en de doelstellingen te realiseren. Rekening houdende met de financiële gevolgen van de septembercirculaire, het amendement OZB én de formatie Woningbouw geeft dit onderstaande meerjarig beeld ten aanzien van de resterende begrotingsruimte:

2022: € 636.000 voordelig

2023: € 254.000 voordelig

2024: € 40.000 nadelig

2025: € 98.000 voordelig

Beslispunt 2: Investeringskredieten

Wij stellen u voor om bij de vaststelling van de begroting 2022 in te stemmen met het beschikbaar stellen van de hierin opgenomen kredieten:

- Dienstverlening & Bestuur:
  - Modernisering fysieke werkplekken
  - Automatiseringsplan 2022
- Welzijn & Zorg:
  - Voorzieningen Obdam
- Wonen & Ondernemen:
  - Machines buitendienst
  - Openbare verlichting: armaturen en lichtmasten
  - MJOP-bruggen: vervanging bruggen
  - MJOP-beschoeiingen: vervanging beschoeiingen 2022
  - MJOP-wegen: afvalt, element en kruispunt
  - Voorbereidingskrediet overdracht wegen

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Beslispunt 3: Grondexploitaties

Volgens de richtlijnen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moet jaarlijks een herziening van de grondexploitatiebegroting plaatsvinden. De gemeente Koggenland kent ultimo september 2021 zes grondexploitaties:

- Lijsbeth Tijs
- Hofland II
- Buitenplaats de Burgh
- De Tuinen
- Tuindersweijde-Zuid
- Avenhorn-West

De grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd. De actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie laat een positief saldo zien van ca. € 8.516.000. Verdere toelichting treft u aan in de paragraaf grondbeleid. Met het vaststellen van de programmabegroting 2022 stemt uw raad in met de geactualiseerde grondexploitaties.

Beslispunt 4: Meerjarenperspectief

De berekende begrotingsruimte voor het meerjarenperspectief 2023 – 2025 komt uit op:

- 2023: € 255.000 positief
- 2024: € 36.000 negatief
- 2025: € 31.000 positief

Bij de bovengenoemde bedragen uit het meerjarenperspectief is nog geen rekening gehouden met de effecten van de septembercirculaire.

Beslispunt 5: gebeurtenissen na september

De motivatie voor dit beslispunt is reeds toegelicht op bladzijde 2 en 3 van het raadsvoorstel.

KANTTEKENINGEN

Reguliere Begroting 2022:

De risico's zijn benoemd in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. We zien dat in de afgelopen jaren de ratio voor het weerstandsvermogen sterk is gedaald. Dit heeft met name te maken met het feit dat De Droomgaard grotendeels uit de reservepositie is bekostigd. Ondanks de dalende trend is voor 2022 is het beschikbare weerstandsvermogen geraamd op € 6.650.000. Het ratio weerstandsvermogen is met 5,73 volgens het waarderingscijfer uitstekend.

Disclaimers

Net als bij de ombuigingen zijn er ook bij de Begroting 2022 een aantal ontwikkelingen die op korte termijn zullen plaatsvinden, zijn (nog) niet te kwantificeren. Ze zijn in dit financieel kader niet opgenomen: ze zijn geen onderdeel zijn van de ombuigingen, maar hebben wel effect op de financiële huishouding voor de komende jaren van de gemeente Koggenland. Voorbeelden hiervan zijn:

- Overdracht wegen 2023
- Gemeentehuis
- Gemeentefonds herziening
- Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging
- Effecten i.v.m. Corona

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

- Integraal Huisvestingsplan (IHP)
- Huisvesting Buitendienst
- Duurzaamheidsfonds
- Klimaatakkoord

FINANCIËN De programmabegroting 2022 sluit met een begrotingsruimte van € 193.000 positief. Dit is exclusief de financiële gevolgen van de septembercirculaire. Na verwerking van de financiële consequenties van o.m. de septembercirculaire bedraagt de begrotingsruimte € 636.000.

DUURZAAMHEID Binnen de Begroting 2022 wordt er in Programma 3 Wonen & Ondernemen ingegaan op duurzaamheid en op de Kadervisie.

PACT VAN WESTFRIESLAND COMMUNICATIE N.v.t.
Via de website <https://koggenland.begroting-2022.nl> van de gemeente Koggenland, Koggennieuws en social media.

VERVOLG De doelstellingen opgenomen in de programmabegroting 2022 zijn uitgewerkt in activiteiten. De status van deze activiteiten worden in de zomernotitie 2022 en jaarrekening 2022 verantwoord.

BIJLAGEN N.v.t.

Datum college: 7 oktober 2021

Burgemeester en wethouders van Koggenland.